Čtvrtek, 25. březen 2021

P9_TA(2021)0097

Politika soudržnosti a regionální strategie v oblasti životního prostředí v boji proti změně klimatu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 25. března 2021 k politice soudržnosti a regionálním strategiím v oblasti životního prostředí v boji proti změně klimatu (2020/2074(INI))

(2021/C 494/03)

Evropský parlament,

— s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, zejména na články 3 a 21 této smlouvy, a s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie (SFEU), zejména na články 4, 11, 173 až 178, 191 a 194 této smlouvy, a na protokol č. 28 ke Smlouvám o hospodářské, sociální a územní soudržnosti,

— s ohledem na dohodu přijatou na 21. konferenci stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (COP21) v Paříži dne 12. prosince 2015 (tzv. Pařížskou dohoda), zejména na čl. 7 odst. 2 a čl. 11 odst. 2 této dohody, v nichž se uznává místní, územní a regionální rozměr změny klimatu a opatření v oblasti klimatu,

— s ohledem na Agendu pro udržitelný rozvoj 2030, kterou přijalo Valné shromáždění OSN dne 25. září 2015, a na cíle udržitelného rozvoje,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019 „Zelená dohoda pro Evropu“ (COM(2019)0640),

— s ohledem na své usnesení ze dne 14. března 2019 o změně klimatu – evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky v souladu s Pařížskou dohodou ([1]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 28. listopadu 2019 o stavu klimatické a environmentální nouze ([2]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 15. ledna 2020 o Zelené dohodě pro Evropu ([3]),

— s ohledem na své usnesení ze dne 17. dubna 2020 o koordinovaných opatřeních EU v boji proti pandemii COVID-19 a jejím následkům ([4]),

— s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 11. prosince 2020 o změně klimatu,

— s ohledem na zvláštní zprávu Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) s názvem „Globální oteplení o 1,5 °C“, jeho pátou hodnotící zprávu (AR5) a souhrnnou zprávu, zvláštní zprávu IPCC o změně klimatu a půdě a zvláštní zprávu IPCC o oceánech a kryosféře v měnícím se klimatu,

— s ohledem na posouzení ukazatelů, pokud jde o ekonomické ztráty způsobené extrémními výkyvy klimatu v Evropě, které dne 20. prosince 2020 vydala Evropská agentura pro životní prostředí,

— s ohledem na všeobecný akční program Unie pro životní prostředí na období do roku 2020 „Spokojený život v mezích naší planety“, návrh všeobecného akčního programu Unie pro životní prostředí na období do roku 2030 předložený Komisí a na její vizi do roku 2050,

— s ohledem na Úmluvu OSN o biologické rozmanitosti,

— s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2020 o 15. zasedání konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (COP15) ([5]),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 4. března 2020, kterým se stanovuje rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (EU) 2018/1999 (evropský právní rámec pro klima), který předložila Komise (COM(2020)0080),

---

([1]) Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 116.
([2]) Přijaté texty, P9_TA(2019)0078.
([3]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0005.
([4]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0054.
([5]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0015.

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Fond pro spravedlivou transformaci, jenž Komise předložila dne 14. ledna 2020 (COM(2020)0022), a na její pozměněný návrh ze dne 28. května 2020 (COM(2020)0460),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 28. května 2020 o úvěrovém nástroji pro veřejný sektor v rámci mechanismu pro spravedlivou transformaci, který předložila Komise (COM(2020)0453),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 28. května 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1303/2013, pokud jde o mimořádné dodatečné zdroje a prováděcí opatření v rámci cíle Investice pro růst a zaměstnanost na pomoc při podpoře zotavení z krize v souvislosti s pandemií COVID-19 a přípravě ekologického, digitálního a odolného oživení hospodářství (REACT-EU), který předložila Komise (COM(2020)0451),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ([6]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost a o zrušení nařízení (ES) č. 1080/2006 ([7]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1304/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1081/2006 ([8]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zvláštních ustanoveních týkajících se podpory z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro cíl Evropská územní spolupráce ([9]),

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1300/2013 ze dne 17. prosince 2013 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ([10]),

— s ohledem na návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. května 2020, kterým se zavádí program InvestEU (COM(2020)0403), který předložila Komise,

— s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. června 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 ([11]),

— s ohledem na studii Evropského parlamentu s názvem „Politika soudržnosti a změna klimatu“ z roku 2021,

— s ohledem na své usnesení ze dne 13. června 2018 o politice soudržnosti a oběhovém hospodářství ([12]),

— s ohledem na článek 349 SFEU ve smyslu jeho výkladu Soudním dvorem v rozsudku Mayotte ze dne 15. prosince 2015 (spojené věci C-132/14 až C-136/14), v němž je stanovena možnost přijmout pro nejvzdálenější regiony Evropské unie zvláštní odchylná opatření,

— s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. března 2020 o strategii pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 (COM(2020)0152),

---

([6]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320.
([7]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 289.
([8]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 470.
([9]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 259.
([10]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 281.
([11]) Úř. věst. L 198, 22.6.2020, s. 13.
([12]) Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 40.

Čtvrtek, 25. březen 2021

— s ohledem na článek 54 jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin, Výboru pro dopravu a cestovní ruch a Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova,

— s ohledem na zprávu Výboru pro regionální rozvoj (A9-0034/2021),

A. vzhledem k tomu, že změna klimatu je problém, který překračuje hranice a žádá si okamžitý ambiciózní zásah na světové, evropské, celostátní, regionální i místní úrovni, aby bylo možné omezit globální oteplování na 1,5 °C nad úroveň před průmyslovou revolucí a předcházet úbytku biologické rozmanitosti zásadních rozměrů; vzhledem k tomu, že je naléhavě třeba přijmout opatření, která by zajistila, aby nárůst průměrné globální teploty zůstal ve srovnání s úrovní před průmyslovou revolucí nižší než 2 °C, neboť jakákoli ztráta biologické rozmanitosti bude mít významný dopad mj. na kvalitu zemědělské výroby;

B. vzhledem k tomu, že zvýšení teploty o 1,5 °C je maximum, které bude planeta schopna tolerovat; vzhledem k tomu, že pokud se budou teploty zvyšovat i po roce 2030, bude lidstvo čelit ještě většímu suchu, záplavám, extrémnímu horku a chudobě stovek milionů lidí a pravděpodobně vymření nejohroženějších skupin obyvatelstva, a že může být ohroženo jeho celkové přežití z dlouhodobého hlediska, jak je uvedeno v interinstitucionální zprávě EU s názvem „Výzvy a volby pro Evropu“;

C. vzhledem k tomu, že podle odhadů Evropské agentury pro životní prostředí došlo v letech 1980 až 2019 v členských zemích EHP v důsledku klimaticky podmíněných extrémů k hospodářským ztrátám v odhadované výši 446 miliard EUR; vzhledem k tomu, že to odpovídá 11,1 miliardy EUR ročně a kumulativní ztráty po odečtení inflace se rovnají téměř 3 % HDP analyzovaných zemí;

D. vzhledem k tomu, že studie ukazují, že je potenciál globálního oteplování z fosilního zemního plynu (metan – CH_4) výrazně vyšší, než se původně předpokládalo;

E. vzhledem k tomu, že globální oteplování může dosáhnout hodnoty 1,5 °C nad úrovní před průmyslovou revolucí již během stávajícího programového období, což si vyžádá okamžité kroky k řešení klimatické nouze, a to v souladu s politikou EU ke snižování emisí skleníkových plynů, Zelenou dohodou pro Evropu, Agendou OSN pro udržitelný rozvoj 2030 či Pařížskou dohodou OSN;

F. vzhledem k tomu, že přechod na klimaticky neutrální hospodářství nejpozději do roku 2050 představuje pro Unii a pro její členské státy, regiony, města, místní společenství, obyvatele, pracovníky, podniky a průmysl jak obrovskou příležitost, tak i výzvu; vzhledem k tomu, že je přesto nutné dosáhnout rovnováhy mezi náročnými klimatickými cíli a zachováním konkurenceschopnosti hospodářství, aniž by bylo ohroženo dosažení cíle, kterým je omezení oteplování na 1,5 °C;

G. vzhledem k tomu, že dosažení tohoto cíle si vyžádá celkovou transformaci evropské společnosti a hospodářství, jelikož některá odvětví budou spolu se ztrátou pracovních míst v oblasti hospodářské činnosti založené na výrobě a využívání fosilních paliv zažívat nevratný pokles výroby, zatímco dalším odvětvím se podaří nalézt technické alternativy;

H. vzhledem k tomu, že udržitelnost by měla být vnímána jako vyvážený přístup ke sbližování udržitelného růstu, sociálního pokroku a životního prostředí;

I. vzhledem k tomu, že v interinstitucionální dohodě ze dne 16. prosince 2020 ([13]) je stanoven celkový cíl, kterým je vyčlenění alespoň 30 % celkové částky rozpočtu Unie a prostředků z nástroje Evropské unie na podporu oživení na zajištění cílů v oblasti klimatu, a nový roční cíl, podle něhož se má vyčlenit od roku 2024 na oblast biologické rozmanitosti 7,5 %, tak aby bylo možné dosáhnout v letech 2026 a 2027 výše 10 %;

J. vzhledem k tomu, že ostrovy, zejména malé ostrovy, a nejvzdálenější regiony jsou nejvíce ohroženým a zranitelným územím EU vůči dopadům změny klimatu a že musejí řešit také specifické a dodatečné výzvy a náklady v rámci transformace; vzhledem k tomu, že změna klimatu a její četné dopady zasahují evropské regiony různým způsobem,

([13]) Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí ze dne 16. prosince 2020 o rozpočtové kázni, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu na zavedení nových vlastních zdrojů (Úř. věst. L 433 I, 22.12.2020, s. 28).

v různé míře a v různých časových rámcích a že řízení transformace povede k závažným strukturálním změnám; vzhledem k tomu, že občané a pracovníci budou proto dotčeni různým způsobem a ne všechny země budou zasaženy stejně nebo budou schopny odpovídajícím způsobem reagovat; vzhledem k tomu, že v dlouhodobé vizi pro venkovské oblasti v Evropě, která se v současné době vypracovává, je naprosto nezbytné poukázat na to, že je potřeba posílit a zatraktivnit venkovské oblasti jako místo pro život a práci;

K. vzhledem k tomu, že ostrovy a nejvzdálenější a okrajové regiony mají obrovský potenciál v oblasti výroby energie z obnovitelných zdrojů a jsou strategickou laboratoří pro provádění inovativních politických opatření a technických řešení k dosažení transformace energetiky, snížení emisí CO_2 a podpoře přechodu na oběhové hospodářství;

L. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti nejenže nabízí investiční příležitosti k reakci na místní a regionální potřeby prostřednictvím evropských strukturálních a investičních (ESI) fondů, ale poskytuje i jednotný politický rámec k omezení rozdílů v úrovni rozvoje mezi evropskými regiony a k řešení různých výzev týkajících se jejich rozvoje, mimo jiné prostřednictvím ochrany životního prostředí, vytváření kvalitních pracovních míst a spravedlivého a udržitelného rozvoje podporujícího začlenění;

M. vzhledem k tomu, že hospodářské, sociální a územní rozdíly, které má politika soudržnosti jako svůj primární cíl řešit, mohou být ovlivněny i změnou klimatu a jejími dlouhodobými důsledky a že opatření EU v oblasti klimatické politiky by měla napomáhat také dosahování cílů v oblasti politiky soudržnosti;

N. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti má klíčový význam při podpoře méně rozvinutých regionů nebo oblastí, které jsou znevýhodněny přírodními a zeměpisnými podmínkami a jež jsou často jako první postiženy dopady změny klimatu, přičemž mají méně zdrojů na to, aby jim mohly čelit;

O. vzhledem k tomu, že politika soudržnosti je klíčovým nástrojem pro zajištění spravedlivého přechodu na klimaticky neutrální ekonomiku, která by nikoho neopomíjela; vzhledem k tomu, že zelené politika zaměřená na boj proti změně klimatu se nedotýká stejnou měrou žen i mužů; vzhledem k tomu, že je nutné posuzovat také dopad na ohrožené a marginalizované skupiny obyvatel;

P. vzhledem k tomu, že klíčovými aktéry efektivního provádění politiky soudržnosti a zajišťování účinné reakce na naléhavou hrozbu, kterou představuje změna klimatu, jsou místní a regionální orgány, ale také další příslušné zainteresované strany; vzhledem k tomu, že odpovídají za třetinu vynakládaných veřejných prostředků a dvě třetiny veřejných investic, a že je proto nezbytné vytvořit mechanismy, jako je „Pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky“, jejichž cílem je spojit místní a regionální orgány odpovědné za dosažení cílů EU v oblasti klimatu a energetiky;

Q. vzhledem k tomu, že klimatická krize je úzce spjata s jinými krizemi, jako je krize v oblasti biologické rozmanitosti a zdravotní, sociální a ekonomická krize spojená s pandemií onemocnění COVID-19; vzhledem k tomu, že tyto krize je nutné řešit současně, že však ke každé z nich musíme přistupovat odlišně a přiměřeně;

R. vzhledem k tomu, že od svého vytvoření v roce 2002 byl Fond solidarity EU (FSEU) aktivován v reakci na více než 90 katastrofických událostí a že bylo v rámci něj uvolněno více než 5,5 miliardy EUR ve 23 členských státech a v jedné přistupující zemi; vzhledem k tomu, že v rámci reakce EU na šíření onemocnění COVID-19 byla oblast působnosti tohoto fondu rozšířena, tak aby zahrnovala závažné mimořádné situace v oblasti veřejného zdraví, a že byla zvýšena maximální výše záloh;

S. vzhledem k tomu, že přechod na klimaticky neutrální udržitelné a oběhové hospodářství musí zahrnovat všechny aktéry společnosti a zejména soukromý sektor, sociální partnery a občany, spolu s volenými zástupci, včetně místních a regionálních orgánů, a musejí jej doplňovat propracovaná inkluzivní sociální opatření, jejichž cílem je zajistit spravedlivou transformaci, která by podporovala zachovávání stávajících a vznik nových pracovních míst, zejména zelených a modrých;

Čtvrtek, 25. březen 2021

T. vzhledem k tomu, že členské státy přijaly s cílem dosáhnout snížení emisí a přizpůsobit se změně klimatu svůj plán v oblasti energetiky a klimatu a že regiony by měly odpovídajícím způsobem předložit svůj regionální plán, a vytvořit tak cestu k dosažení klimatické neutrality do roku 2050;

U. vzhledem k tomu, že přechodu na klimaticky neutrální ekonomiku nejpozději do roku 2050 lze dosáhnout kombinací veřejného financování na úrovni EU a členských států a vytvořením vhodných podmínek pro soukromé financování;

V. vzhledem k tomu, že energetické zdroje založené na fosilních palivech, zejména na pevných fosilních palivech, podkopávají úsilí o dosažení klimatické neutrality, a že Evropská unie by proto měla poskytovat ucelený regulační rámec, který by dále podporoval využívání obnovitelných zdrojů energie, jako je solární energie a energie z biomasy, a nikoli energetické zdroje založené na fosilních palivech; vzhledem k tomu, že v tomto ohledu by politika soudržnosti měla zaručit zásadu „energetické účinnosti na prvním místě“ zaměřenou na zefektivnění poptávky po energii a jejích dodávek a měla by být uplatňována a respektována v případě všech investic souvisejících s energií v rámci politiky soudržnosti; vzhledem k tomu, že v mnoha členských státech by mohlo mít z hlediska dosažení spravedlivé transformace energetiky, která nepoškodí společnost a nikoho neopomine, zásadní význam přechodné využívání zdrojů energie založených na zemním plynu do 31. prosince 2025; vzhledem k tomu, že regionální strategie v oblasti životního prostředí by měly být propojeny s ambiciózními cíli v oblasti klimatu, které by mohly jít nad rámec celkového cíle dosáhnout do roku 2050 klimaticky neutrální EU, a měly by v souladu s ustanoveními nařízení o Evropském fondu regionálního rozvoje a Fondu soudržnosti vést do 31. prosince 2025 k postupnému ukončení používání fosilních paliv, mj. projektů plynárenské infrastruktury, podpořit jejich nahrazení udržitelně vyráběnou energií z obnovitelných zdrojů a udržitelně vyráběnými materiály a produkty a podporovat účinné využívání zdrojů a obecně udržitelný rozvoj ([14]);

W. vzhledem k tomu, že v rámci regionálních strategií v oblasti životního prostředí bychom se měli snažit o zajištění plné stabilní zaměstnanosti a dosažení sociálního pokroku a zákazu diskriminace, aby bylo možné lépe bojovat proti dopadům změny klimatu a ztrátě biologické rozmanitosti;

X. vzhledem k tomu, že plány pro nakládání s odpady by se měly řídit zásadami oběhového hospodářství a měly by být součástí regionálních strategií v oblasti životního prostředí;

Y. vzhledem k tomu, že klíčovým prvkem pro přechod ke klimatické neutralitě je mnohavrstevný model evropské správy postavený na aktivním a konstruktivním partnerství mezi různou úrovní správy a zúčastněnými subjekty; vzhledem k tomu, že obecní a občanské iniciativy mohou výrazně podpořit ekologickou transformaci a boj proti změně klimatu;

Z. vzhledem k tomu, že makroregionální strategie EU mohou pomoci zjistit, která klíčová odvětví a oblasti spolupráce mezi různými regiony čelí společným výzvám, jako je změna klimatu, přizpůsobení se této změně a její zmírňování, biologická rozmanitost, doprava, nakládání s odpady, přeshraniční projekty a udržitelný cestovní ruch;

1. poukazuje na to, že je důležité řešit změnu klimatu v souladu s unijními závazky přijatými v rámci Zelené dohody pro Evropu k plnění Pařížské dohody a cílů udržitelného rozvoje, a to v souladu se všemi ustanoveními nařízení EU o taxonomii a s přihlédnutím k sociálním, hospodářským a územním aspektům, aby byla v případě všech území a jejich občanů zajištěna spravedlivá transformace, při níž by nebyl nikdo opomenut; poukazuje na to, že v nařízení o taxonomii je třeba v případě všech investic zakotvit zásadu „významně neškodit“;

2. vítá návrh Komise týkající se evropského právního rámce pro klima – základu Zelené dohody pro Evropu, prostřednictvím níž je cíl, kterým je dosažení klimatické neutrality do roku 2050, včetně dílčích cílů týkajících se roku 2030 a 2040, jak požaduje Evropský parlament, zakotven v právních předpisech Unie, stejně jako nutnost, aby se promítl do konkrétních opatření na místě, která by odrážela omezení daného území a poukazovala na jeho přednosti; připomíná v této souvislosti, že cílem Zelené dohody pro Evropu je chránit, zachovávat a rozvíjet přírodní kapitál Unie a chránit zdraví a blahobyt občanů před environmentálními riziky a dopady;

([14]) Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti (COM(2018)0372) .

3. poukazuje na to, že je nutné, aby místní a regionální orgány přijaly jasný politický závazek k dosažení klimatických cílů, a zdůrazňuje, že je zapotřebí zintenzivnit mezi celostátními, regionálními a místními orgány víceúrovňový dialog o plánování a provádění celostátních opatření týkajících se klimatu, přímého přístupu místních orgánů k financování a sledování pokroku při provádění přijatých opatření a že je naléhavě nutné je vybavit příslušnými finančními a administrativními nástroji k dosažení uvedených cílů; je navíc přesvědčen, že regionální a místní orgány musejí hrát klíčovou úlohu ve všech fázích plánování, přípravy a provádění projektů;

4. vyzývá celostátní a regionální orgány odpovědné za programy, aby v rámci probíhající přípravy celostátních a regionálních programů zajistily co největší dopad transformace na ochranu klimatu a životního prostředí;

5. konstatuje, že je nutné se zabývat možnou úpravou politických opatření, pokud jde o plnění Pařížské dohody a její zprávy vypracovávané každých pět let, a to takovým způsobem, který by byl přiměřený a vhodný z hlediska politiky soudržnosti, jako je tomu v případě přezkumu Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti v polovině období;

6. vyzývá všechny místní a regionální orgány, aby přijaly místní a regionální strategii v oblasti klimatu, v níž by se cíle na úrovni EU promítly do konkrétních místních cílů, a to na základě uceleného přístupu s ohledem na dané místo nebo území, který by zajistil dlouhodobou vizi týkající se klimatické transformace a lepší využívání finančních zdrojů v rámci politiky soudržnosti; zdůrazňuje, že regionální strategie v oblasti životního prostředí by měly zahrnovat i plány nakládání s odpady;

7. vyzdvihuje klíčovou úlohu politiky soudržnosti, která v součinnosti s politikou v dalších oblastech bojuje proti změně klimatu a snaží se o dosažení klimatické neutrality nejpozději do roku 2050 a průběžného cíle do roku 2030 a do roku 2040, a poukazuje na roli místních a regionálních orgánů při rozsáhlé reformě investiční politiky;

8. vyzývá k zajištění větší soudržnosti a koordinace mezi politikou soudržnosti a dalšími oblastmi politiky EU s cílem zlepšit začleňování klimatických aspektů do politiky, navrhovat účinnější opatření založená na zdrojích, poskytovat cílené financování ze strany EU a následně zlepšit provádění politiky v oblasti klimatu na místě;

9. připomíná, že pomocí politiky v oblasti klimatu by se mělo usilovat o dosažení plné a stabilní zaměstnanosti, mj. o zajištění zelených a modrých pracovních míst a odborné přípravy, které by mohly přispět k dosažení sociálního pokroku, a domnívá se, že tato politika musí chránit pracovní místa, která jsou změnou klimatu postižena nejvíce, a to vytvářením nových zelených pracovních míst, aby tak pracovníci nebyli opomenuti, až některá odvětví přejdou na zelenou ekonomiku; naléhavě vyzývá členské státy, aby upřednostnily boj proti změně klimatu spolu s bojem za inkluzivní a udržitelný rozvoj a sociální spravedlnost a boj proti chudobě, energetické chudobě a opatřením, která zatěžují ohrožené a marginalizované skupiny; zdůrazňuje v této souvislosti, že v rámci boje proti energetické chudobě je nutné uvažovat o dalších krocích;

10. vítá postoj Evropské rady a to, že vzala na vědomí postoj Evropského parlamentu, že výdaje EU by měly být v souladu s cíli Pařížské dohody a zásadou „nepůsobit škodu“, která je uvedena v Zelené dohodě pro Evropu; připomíná také, že nový legislativní rámec politiky soudržnosti zahrnuje vedle horizontálních zásad, které se vztahují na všechny strukturální fondy, zásadu „významně neškodit“ uvedenou v nařízení o taxonomii;

11. zdůrazňuje, že pro zajištění dlouhodobé konkurenceschopnosti hospodářství Unie a zachování sociální soudržnosti má zásadní význam udržitelnost a přechod na bezpečné, klimaticky neutrální oběhové hospodářství, které by bylo finančně dostupné, odolné vůči změně klimatu a sociálně vyvážené a které by účinněji využívalo zdroje, čímž by pomáhalo vytvářet nové investiční příležitosti v oblasti zemědělství, obchodu, dopravy, energetiky a infrastruktury, podporovalo bezpečnější a ekologičtější spotřebu a zachovalo naše životní prostředí a blahobyt evropských občanů;

12. poukazuje na to, že je zcela zásadní plně podpořit víceúrovňovou správu a zásady partnerství v rámci politiky soudržnosti, a to i genderové hledisko, neboť místní a regionální orgány disponují přímými pravomocemi v otázkách životního prostředí a změny klimatu, jelikož jsou odpovědné za provedení 90 % kroků za účelem přizpůsobení se změně klimatu a 70 % kroků ke zmírnění změny klimatu; připomíná, že mohou také zavádět opatření zaměřená na podporu chování občanů, které bude vstřícné vůči klimatu, a to i v souvislosti s nakládáním s odpady, inteligentní mobilitou a udržitelným bydlením; trvá na tom, že přechod na klimatickou neutralitu musí být spravedlivý a musí podporovat

začlenění, a to se zvláštním zaměřením na obyvatele venkovských a odlehlých oblastí; uznává, že je třeba podporovat ta území, jež jsou nejvíce zasažena přechodem ke klimatické neutralitě, a zabránit tak rostoucím regionálním rozdílům a posílit postavení pracovníků a místních a regionálních komunit; vyzývá všechny úrovně veřejné správy, aby vynaložily veškeré úsilí na podporu spolupráce mezi různými správními orgány, a to včetně spolupráce mezi různými úrovněmi správy, mezi regiony, mezi obcemi a přeshraniční spolupráce s cílem sdílet znalosti a příklady osvědčených postupů týkající se projektů v oblasti změny klimatu a iniciativ financovaných v rámci politiky soudržnosti;

13. požaduje celostní regionální strategie v oblasti životního prostředí s cílem zaručit udržitelný rozvoj a zmírnit dopady změny klimatu podporou přechodu na energii z obnovitelných zdrojů, biologické rozmanitosti a přizpůsobení se změně klimatu; domnívá se, že tyto regionální strategie by měly podporovat občanskou angažovanost a místně iniciované projekty ve vlastnictví místních subjektů a že by měly posilovat spolupráci mezi regiony, a to i prostřednictvím přeshraničních projektů; vyzývá Komisi, aby podporovala a usnadňovala spolupráci mezi regiony a výměnu know-how a osvědčených postupů; zdůrazňuje, že je důležité prosazovat zásadu partnerství při veškerém programování, provádění a monitorování politiky soudržnosti EU a navázat úzkou spolupráci mezi regionálními a místními orgány, občany, nevládními organizacemi a zúčastněnými stranami; zdůrazňuje, že veřejné konzultace by měly být důkladné a smysluplné a měly by zajišťovat aktivní a reprezentativní účast komunit a zúčastněných stran na rozhodovacím procesu s cílem podněcovat k odpovědnosti za rozhodnutí, plány, iniciativy a zapojení do opatření; zdůrazňuje význam místních iniciativ a projektů přispívajících ke klimatické neutralitě;

14. je přesvědčen, že by se politika soudržnosti měla podílet na plnění cílů udržitelného rozvoje (SDG), Pařížské dohody o klimatu, Úmluvy na ochranu biologické rozmanitosti a Zelené dohody pro Evropu s cílem bojovat proti změně klimatu zejména prostřednictvím účinné, transparentní, komplexní, na výsledky a výkon orientované metodiky sledování výdajů v oblasti klimatu, která zohledňuje nepříznivý vliv změny klimatu na všechny občany a regiony v EU; požaduje, aby tato metodika byla používána ve všech programech v rámci víceletého finančního rámce a evropského plánu obnovy, zejména pro základní infrastrukturu v klíčových hospodářských odvětvích, jako je výroba a distribuce energie, doprava, vodohospodářství, zpracování odpadu a veřejné budovy; domnívá se, že v případě nedostatečného pokroku při plnění cílů Unie v oblasti klimatu mohou být nutné další kroky;

15. zdůrazňuje klíčovou úlohu místních a regionálních orgánů v úsilí o spravedlivý přechod na klimaticky neutrální hospodářství pro všechny, jehož jádrem je sociální, hospodářská a územní soudržnost, a vyzývá ke zvýšení zelených a modrých investic a inovací v rámci politiky soudržnosti a k širšímu využívání řešení inspirovaných přírodou; zdůrazňuje, že je zapotřebí větší součinnosti mezi různými zdroji financování na unijní, vnitrostátní a regionální úrovni, jakož i silnějších vazeb mezi veřejným a soukromým financováním s cílem zvýšit účinnost regionálních strategií v oblasti životního prostředí v boji proti změně klimatu; připomíná, že tento proces by nebyl možný bez silného zaměření na dovednosti; je toho názoru, že regionální strategie v oblasti životního prostředí by se měly rovněž zaměřit na posílení správní kapacity místních a regionálních institucí a na rozvoj jejich potenciálu, pokud jde o hospodářskou, sociální a územní konkurenceschopnost;

16. zdůrazňuje, že komunitní a občanské iniciativy mohou výrazně podpořit ekologickou transformaci, jakož i zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, a že místní akční skupiny a program LEADER mohou být hlavními nástroji k dosažení tohoto cíle; vybízí proto členské státy a regionální orgány ke koordinaci těchto programů s jejich regionálními strategiemi v oblasti životního prostředí;

17. zdůrazňuje význam koncepce „inteligentních vesnic“ při řešení výzev, jimž Unie čelí v souvislosti se změnou klimatu, a vítá začlenění této koncepce do budoucí SZP, politiky soudržnosti a regionální politiky Unie; trvá na tom, aby členské státy zahrnuly tuto koncepci do svých programů pro provádění politiky soudržnosti EU na vnitrostátní a regionální úrovni, jakož i do svých národních strategických plánů SZP, což bude vyžadovat přípravu tzv. strategií inteligentních vesnic ([15]) na vnitrostátní úrovni; zdůrazňuje úlohu metody LEADER/CLLD při uplatňování tzv. strategií inteligentních vesnic, která by měla být výrazně zaměřena na digitalizaci, udržitelnost a inovace;

([15]) Článek 72b (pozměňovací návrh 513) postoje Evropského parlamentu přijatého v prvním čtení k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 (Přijaté texty, P9_TA(2020)0287).

18. poukazuje na to, že makroregionální strategie EU by měly přispívat k navazování spolupráce zaměřené na řešení regionálních otázek spojených se zmírňováním změny klimatu a přizpůsobováním se této změně, a měly by proto být zohledněny při schvalování nových programů, neboť integrovaný přístup a strategické plánování mají zásadní význam;

19. požaduje, aby při posuzování způsobilosti projektů týkajících se kulturního a přírodního dědictví měla environmentální a sociální kritéria a ochrana přírodního dědictví stejnou váhu jako kritéria ekonomická;

20. zdůrazňuje, že je třeba podporovat projekty spojující vědu, inovace a občanství, například nový evropský projekt Bauhaus, který se zaměřuje na odolnost kultury a architektury vůči změně klimatu;

21. připomíná, že úspěch regionálních strategií v oblasti životního prostředí závisí rovněž na silných politikách v oblasti výzkumu a inovací, a to i na místní a regionální úrovni; vybízí ke spolupráci mezi místními orgány, výzkumnými institucemi a podniky, jako jsou iniciativy pod záštitou Evropského inovačního a technologického institutu a jeho znalostních a inovačních společenství (KIC);

22. vyzývá Komisi, aby sledovala pokrok vlád členských států a místních a regionálních orgánů při řešení změny klimatu na všech úrovních a o tomto pokroku zveřejňovala zprávy na základě standardu, jenž bude všem členským státům společný, a aby posuzovala propojení mezi environmentálními politikami a ekonomikou; zdůrazňuje, že místní a regionální orgány na vnitrostátní úrovni by se měly účinně podílet na posuzování politik v oblasti změny klimatu v rámci evropského semestru; zdůrazňuje potřebu posílit účinnost a doplňkovost fondů ESI a dalších programů a nástrojů EU při řešení změny klimatu, např. takových programů a nástrojů, jako jsou EZFRV, ENRF, LIFE, Horizont Evropa či Kreativní Evropa; vybízí členské státy, aby tuto doplňkovost zajistily ambiciózní územní realizací svého vnitrostátního plánu obnovy, do níž budou zapojeny všechny příslušné subjekty v regionech; dále vyzývá členské státy, aby vydaly srovnávací přehled, který budou pravidelně aktualizovat a v němž bude měřen územní dopad vnitrostátních a evropských opatření obnovy, přičemž zvláštní pozornost bude věnována přínosu těchto opatření k boji proti změně klimatu;

23. podporuje dohodu o víceletém finančním rámci na období 2021–2027, jejímž účelem bude zabránit škodlivým dotacím, podpořit postupné ukončení přímých i nepřímých dotací na fosilní paliva nejpozději do roku 2025, zajistit celkové financování a programové priority, které odrážejí krizi v oblasti klimatu a přispějí k začlenění klimatických opatření do všech činností a k dosažení celkového cíle, kterým je vyčlenit alespoň 30 % výdajů z rozpočtu EU na podporu cílů v oblasti klimatu, což znamená, že na ekologickou transformaci bude k dispozici nejméně 547 miliard EUR z nových finančních zdrojů EU; zdůrazňuje, že při uplatňování politiky soudržnosti je důležité dodržovat určité zásady, jako jsou cíle OSN v oblasti udržitelného rozvoje, spravedlivá a sociálně inkluzivní transformace a splnění právně závazného cíle ve výši 30 % u výdajů souvisejících s klimatem a ve výši 10 % u výdajů souvisejících s biologickou rozmanitostí do konce programového období; poukazuje proto na to, že by se mohlo uvažovat o přijetí transparentní, komplexní a smysluplné metodiky sledování těchto aspektů, která by v případě potřeby mohla být během revize VFR v polovině období patřičně upravena, a to jak pro výdaje související s klimatem, tak pro výdaje související s biologickou rozmanitostí;

24. vítá politický cíl č. 2 nového navrhovaného nařízení o společných ustanoveních ([16]), které usiluje o „zelenější, nízkouhlíkový přechod k hospodářství s nulovými emisemi a odolnou Evropu díky podpoře spravedlivého přechodu na čistou a spravedlivou energii, zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, zmírňování změn klimatu a přizpůsobení se těmto změnám a prevence a řízení rizik“; připomíná, že tematické zaměření EFRR na politický cíl č. 2 by bylo nejlépe naplněno, pokud by bylo uplatňováno na regionální úrovni, aby se zohlednily různé regionální zvláštnosti v oblasti klimatu;

25. vítá dohodu, jíž bylo dosaženo při třístranném jednání o Fondu pro spravedlivou transformaci, která mj. přináší dodatečné prostředky z nástroje Next Generation EU, a dohodu o dalších dvou pilířích mechanismu pro spravedlivou transformaci, konkrétně zvláštním systému v rámci programu InvestEU a úvěrovém nástroji pro veřejný sektor, což přispěje ke zmírnění sociálně-ekonomických dopadů přechodu na klimatickou neutralitu na nejzranitelnější regiony v EU;

([16]) Nařízení Evropského parlamentu a Radyo společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza (COM(2018)0375).

zdůrazňuje, že Fond pro spravedlivou transformaci bude novým nástrojem při podpoře území nejvíce postižených přechodem na klimatickou neutralitu a při předcházení nárůstu regionálních rozdílů; s politováním však konstatuje, že částka navýšení navrhovaná Komisí byla na základě dohody s Radou o nástroji Next Generation EU snížena o dvě třetiny – ze 30 na 10 miliard EUR; zdůrazňuje, že tyto škrty poškozují plnění hlavních cílů fondu a vytvářejí další tlak na vnitrostátní rozpočty; vyzývá členské státy, aby co nejdříve připravily plány pro finanční prostředky, a vyzývá dotčené členské státy, aby při rozdělování finančních prostředků věnovaly zvláštní pozornost nejvzdálenějším regionům, neboť tyto regiony jsou změnou klimatu silně zasaženy a potýkají se s přírodními katastrofami, jako jsou cyklóny, sopečné erupce, sucha a povodně či stoupající hladiny vod;

26. vítá program REACT-EU, neboť pokračuje v reakci na krize a v opatřeních pro zotavení z krize a rozšiřuje je o dodatečné zdroje pro stávající programy politiky soudržnosti;

27. znovu připomíná, že zvláštnosti všech regionů, jak jsou definovány v článku 174 SFEU, je třeba plně reflektovat v rámci procesu přechodu, aby žádný region nezůstal opomenut, zejména tím, že se v zájmu celkového harmonického rozvoje všech oblastí bude klást důraz na venkovské oblasti, oblasti zasažené transformací průmyslu a na regiony, které jsou závažně a trvale znevýhodněny svými přírodními nebo demografickými podmínkami; v tomto ohledu považuje za nutné, aby byly v případě jakékoli revize pokynů pro státní podporu posouzeny zvláštnosti regionů uvedených v článku 174 SFEU; zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby místní a regionální orgány plně využívaly finanční nástroje (z evropského rozpočtu i od dalších evropských finančních institucí, například EIB) za účelem boje proti krizi v oblasti klimatu a zvyšování odolnosti místních komunit a zároveň k přípravě cesty k oživení po pandemii COVID-19; konkrétně podtrhuje, že by měly být zavedeny další nástroje, které umožní přímý přístup k finančním prostředkům EU, jako jsou městská inovativní opatření v rámci EFRR (článek 8 nařízení (EU) č. 1301/2013) nebo budoucí Evropská městská iniciativa po roce 2020 podle nařízení o EFRR a FS (článek 10), zejména pro projekty Zelené dohody;

28. je přesvědčen, že inovativní, inkluzivní a udržitelná řešení pro posílení a zatraktivnění venkovských oblastí jako místa pro život a práci by měla být ústředním prvkem při provádění politiky soudržnosti;

29. připomíná, že nejvzdálenější regiony využívají na základě článku 349 SFEU zvláštní režim umožňující přijímat specifická opatření, která odpovídají jejich zvláštnostem; žádá, aby byly těmto regionům přiděleny nezbytné finanční zdroje, díky nimž by mohly provést zelenou transformaci a přizpůsobit se dopadům změny klimatu, která se jich vzhledem k jejich zranitelnosti obzvláště dotýká; požaduje rovněž zřízení monitorovacího orgánu zaměřeného na udržitelný rozvoj a ekologickou transformaci v nejvzdálenějších regionech, který bude zjišťovat osvědčené postupy a vyvíjet udržitelná řešení pro boj proti změně klimatu, jež by mohla být s náležitým přizpůsobením převzata v jiných regionech Evropské unie;

30. je znepokojen hospodářskými ztrátami způsobenými přírodními katastrofami a poškozením infrastrukturních projektů financovaných z prostředků EU v důsledku počasí a extrémních klimatických jevů; vyzývá k podpoře činností a projektů v oblasti infrastruktury, které dodržují klimatické a environmentální normy a jsou odolnější vůči přírodním rizikům;

31. zdůrazňuje klíčovou úlohu, kterou při přechodu na klimatickou neutralitu hrají ostrovy, zejména malé ostrovy, a nejvzdálenější regiony a okrajové či odlehlé regiony jakožto inovační laboratoře pro rozvoj čisté energie, inteligentní mobility, nakládání s odpadem a oběhového hospodářství, pokud se veškerý jejich potenciál rozvíjí přiměřenými nástroji, podporou a financováním, a dostávají tak možnost plnit mimořádně důležitou funkci při výzkumu změny klimatu a biologické rozmanitosti; připomíná, že by měly mít přístup k dostatečným ekonomickým zdrojům a náležitému proškolení, aby mohly probíhat integrované a inovativní zásahy v zájmu udržitelné infrastruktury a místního hospodářského rozvoje, jež budou vázané v rámci odvětví; zdůrazňuje potenciál energie z obnovitelných zdrojů v okrajových a nejvzdálenějších regionech, který souvisí s jejich zeměpisnými a klimatickými vlastnostmi;

32. zdůrazňuje, že je nezbytné stavět na výsledcích takových iniciativ, jako jsou Nová energetická řešení optimalizovaná pro ostrovy (NESOI), Inteligentní ostrovy a Čistá energie pro ostrovy EU (CE4EUI), které zahrnují také ostrovy se statusem zámořských zemí a území (ZZÚ), aby byl zajištěn funkční přechod mezi programovými obdobími 2014–2020 a 2021–2027; v tomto ohledu vyzývá Komisi, aby vypracovala uživatelsky vstřícné pokyny, na jejichž základě budou mít regionální a místní vlády možnost uznat a využívat ucelené osvědčené postupy v oblasti transformace energetiky a dekarbonizace hospodářství; vítá memorandum ze Splitu, které ostrovním společenstvím přiznává vedoucí úlohu v rámci transformace energetiky; v této souvislosti zdůrazňuje význam výměny osvědčených postupů a podpory vzájemného učení;

33. zdůrazňuje, že regionální strategie v oblasti životního prostředí by měly podporovat výrobu energie z obnovitelných zdrojů a účinné využívání zdrojů v zemědělství, potravinářství a lesnictví, a to při zohlednění konkurenceschopnosti těchto odvětví; navrhuje, aby příslušné orgány dávaly přednost všem způsobům výroby energie z obnovitelných zdrojů, které jsou příznivé pro životní prostředí, regionální hospodářství a obyvatele příslušných regionů; trvá na tom, že regionální strategie v oblasti životního prostředí by měly věnovat zvláštní pozornost podpoře nahrazování fosilních materiálů obnovitelnými a biologickými materiály z lesnictví a zemědělství, neboť tato dvě odvětví fungují jako producenti emisí uhlíku a současně zajišťují i propad uhlíku; zdůrazňuje, že obhospodařování lesů, které je udržitelné a vstřícné k přírodě, má zásadní význam pro trvalou absorpci skleníkových plynů z atmosféry a navíc umožňuje zajištění obnovitelných a vůči klimatu šetrných materiálů pro výrobky ze dřeva, které mohou ukládat uhlík a nahradit fosilní materiály a paliva; zdůrazňuje, že „trojí funkce“ lesů (propad, ukládání a nahrazování) přispívá ke snižování emisí uhlíku do atmosféry a současně umožňuje další růst a rozšiřování lesů, které tak mohou poskytovat mnoho dalších služeb, a že by proto měly být součástí regionálních strategií v oblasti životního prostředí;

34. zdůrazňuje, že v zájmu podpory udržitelnosti Unie musí být při přechodu ke klimaticky neutrálním průmyslovým procesům zastoupena a podpořena všechna odvětví, přitom však musí být zachována mezinárodní konkurenceschopnost a hospodářská, sociální a územní soudržnost mezi různými evropskými regiony; zdůrazňuje strategickou úlohu obnovitelné, udržitelné a decentralizované energie při rozvoji evropských regionů a jejich podniků, zejména malých a středních podniků; je toho názoru, že účinné regionální strategie v oblasti životního prostředí budou rovněž přínosné pro odvětví cestovního ruchu, neboť by mohly pomoci zvýšit přitažlivost mnoha evropských regionů jakožto udržitelných destinací a celkově by mohly podpořit nový druh odpovědného a udržitelného cestovního ruchu;

35. zdůrazňuje, že omezení využívání půdy, zejména její zastavování, by mělo být bráno v úvahu jako důležité a klíčové kritérium při provádění politiky soudržnosti a regionálních environmentálních strategií, aby bylo možné případně využít potenciál a rozmanitost různých druhů využití půdy v boji proti změně klimatu (uchovávání vody a CO_2, filtrační, vyrovnávací a transformační funkce, bezpečnost potravin, produkce biogenních zdrojů);

36. zdůrazňuje, že je potřeba zrevidovat směrnici o zdanění energie ([17]) v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“, a podpořit tak udržitelné zdroje energie na úkor fosilních paliv, a to nejpozději to roku 2025, přičemž by se měla věnovat zvláštní pozornost sociálnímu dopadu;

37. zdůrazňuje, že genderové hledisko je třeba plně uplatňovat a začleňovat jako horizontální zásadu do všech činností, politik a programů EU, včetně politiky soudržnosti;

38. vítá prezentaci strategie „renovační vlna“ jako jedné z klíčových strategií přispívajících k zajištění klimatické neutrality Evropy do roku 2050; zdůrazňuje, že je třeba řešit energetickou chudobu, a to prostřednictvím programu renovace budov, který je zaměřen na zranitelné a nízkopříjmové domácnosti a je součástí širší evropské strategie pro boj proti chudobě;

39. požaduje, aby aktualizovaný akční plán pro oběhové hospodářství i nadále podporoval přechod k oběhovému hospodářství zaměřenému na opětovné použití a opravy, a prosazoval tak účinné využívání zdrojů a udržitelnou spotřebu prostřednictvím informování spotřebitelů o trvanlivosti a opravitelnosti výrobků formou povinného označování, a aby mimo jiné poskytl i odpovídající regulační rámec a soubor konkrétních, rozsáhlých a ambiciózních opatření na podporu oběhového hospodářství na úrovni EU; zdůrazňuje, že vytváření a posilování regionálních hospodářských cyklů, zejména na základě biogenních surovin ze zemědělství a lesnictví, má zásadní význam pro udržitelný růst a vznik zelených pracovních míst; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné dále podporovat zásady oběhového hospodářství a prosazovat hierarchii způsobů nakládání s odpady; požaduje, aby byly vypracovány místní plány pro oběhové hospodářství a aby veřejné zakázky zadávané místními a regionálními orgány byly ekologické a ambiciózní, pokud jde o udržitelnost výrobků a služeb, a tím posílily odolnost průmyslu a strategickou autonomii Evropské unie;

([17]) Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny (Úř. věst. L 283, 31.10.2003, s. 51).

40. vyzývá k dalším investicím do udržitelné mobility, například do železnic, a do udržitelné městské mobility pro ekologičtější města s lepší kvalitou života pro občany;

41. vítá skutečnost, že se Evropská investiční banka (EIB) zasazuje o přezkum své úvěrové politiky v oblasti energetiky a chce 50 % svých operací věnovat opatřením v oblasti klimatu a environmentální udržitelnosti; vyzývá EIB, aby se zavázala k udržitelnému přechodu na klimatickou neutralitu a věnovala zvláštní pozornost regionům, které jsou transformací nejvíce postiženy;

42. podporuje výrazné zapojení mikropodniků a malých a středních podniků (MSP) do procesu transformace, jakož i do navrhování a provádění regionálních strategií v oblasti životního prostředí, neboť tyto subjekty jsou dobře zakotveny v místní hospodářské struktuře, ale současně na ně budou mít také vliv politiky Zelené dohody; domnívá se, že je mimořádně důležité pomoci mikropodnikům a MSP využít příležitostí, které nabízí environmentální transformace, a to individuálně přizpůsobenou podporou v procesu zvyšování kvalifikace a rekvalifikace;

43. vyzývá Komisi, aby návrh výdajových plánů posuzovala na základě nejvyšších možných cílů v oblasti klimatu;

44. zdůrazňuje návrh Komise, který je součástí strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a podle něhož mají města s alespoň 20 000 obyvateli připravit plány pro městskou zeleň s cílem vytvořit biologicky rozmanité a přístupné městské lesy, parky a zahrady, městské farmy, zelené střechy a zdi a ulice lemované stromy; znovu poukazuje na pozitivní dopad takového opatření na mikroklima a zdraví ve městech, a to zejména v případě zranitelných skupin; podporuje toto opatření a pro jeho realizaci požaduje využití politických, regulačních a finančních nástrojů;

45. vyzývá k vytvoření účinných mechanismů regionální a meziregionální spolupráce v oblasti prevence přírodních katastrof, včetně schopnosti reakce, řízení a vzájemné pomoci v případě katastrof;

46. požaduje, aby byla přiznána větší úloha politice soudržnosti, pokud jde o podporu úsilí o předcházení rizikům za účelem přizpůsobení se současným a budoucím dopadům změny klimatu na regionální a místní úrovni;

47. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Výboru regionů a členským státům.